

Förslag till beslut Dnr
2009/193Datum
2009-12-04Sida
1 (7)

Ert diarie nr

Handläggare
Åsa Ångsback
023-77 70 53, 070-622 63 66
asa.angsback@regiondalarna.se

Direktion 091216

Internationell Policy

Beredningen för det Gränslösa har gjort en revidering av den internationella policy som antogs den 25 mars 2004 och presenterar härmed följande förslag.

Förslag till beslut

Direktionen beslutar

- att utifrån arbetsutskottets förslag anta denna internationella policy och att den träder i kraft den 1 januari 2010 för att gälla tills vidare, med kontinuerliga uppdateringar av bilagan.

Inledning

Dagens utveckling mot ett ökat antal kontakter över nationsgränser och mellan kulturer innebär både möjligheter och utmaningar för länet. Möjligheter tack vare ett inflöde av nya kunskaper, idéer och ekonomiska resurser samt en ökad rörlighet på arbetsmarknaden och inom utbildningsområdet. Utmaningar på grund av politiska och ekonomiska beslut i andra delar av världen som påverkar vardagslivet i Dalarna, t ex när det gäller miljö/energi-, demografi- och näringslivsfrågor. Ett internationellt perspektiv blir allt viktigare för utvecklingsarbetet i Region Dalarna.

Aktiv omvärldsbevakning och internationella samarbeten ger kunskaper, kontakter och möjligheter till profilering som bidrar till att göra Dalarna attraktivt vid t ex nyrekryteringar, nyetableteringar samt när internationella aktörer söker samarbetspartners.

Genom medverkan i transnationella EU-projekt (dvs. projekt där flera EU-länder deltar), europeiska nätverk, internationella konferenser och utbyten tillförs länet resurser i form av både pengar och kompetens för vårt regionala utvecklingsarbete. Samtidigt ökar vi möjligheterna till att delta i utformningen av den framtida Europeiska politiken och blir en del av den pågående globaliseringen.

Denna policy är framtagen för att understryka att vi som ansvarar för det regionala utvecklingsarbetet i Dalarna strävar efter att de möjligheter som EU-medlemskapet och globaliseringen ger tas tillvara i vårt arbete. Policyn uttrycker syfte, mål, kriterier för samarbete, genomförande, ansvar och uppföljning, men detaljer kring vad som ska genomföras tas fram i de årliga verksamhetsplanerna och i budgeten. I en bilaga beskrivs de stödfunktioner Region Dalarna tillhandahåller i det internationella arbetet samt en sammanställning av de olika EU och internationella samarbeten/aktiviteter som Region Dalarna är involverade i samt inspel som görs för att föra fram våra åsikter i EU eller internationella sammanhang. Policyn är tänkt att gälla från och med den 1 januari 2010 och tills vidare, med kontinuerlig uppföljning och årlig uppdatering av bilagan.

Syfte och mål

Dalastrategin är ledstjärnan i Region Dalarnas EU/internationella arbete. I den uttrycks en vision om Dalarnas framtid och en rad målbilder lyfts fram. Vårt EU/internationella arbete ska bidra till att realisera dessa mål, t ex att stärka relationerna med omvärlden genom strategiska allianser. Ytterst handlar det om att det EU/internationella arbetet ska bedrivas i syfte att skapa en konkurrenskraftig attraktiv region med en hållbar tillväxt för vårt näringsliv och en fortsatt bra livsmiljö för oss som bor här. Men, det handlar också om att dela med oss av vårt kunnande och engagemang i Europa och resten av världen för vår gemensamma framtid.

Kriterier för samarbete

Region Dalarnas EU/internationella samarbeten ska vara kopplade till de behov som finns för utveckling och omvärldsbevakning och ska som regel bygga på ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter och kunskap. Viktigt för samarbete är långsiktighet, uthållighet och tydlighet. Vid initiering av projekt ska alltid undersökas möjligheter till medfinansiering genom EU:s fonder och program för att få en större utväxling av regionala utvecklingsmedel.

Internationellt samarbete, dvs. samarbeten med länder el. regioner utanför EU kan lätt bli kostsamt. Därför har Region Dalarna uttryckt några specifika kriterier som rör just detta:

- Samarbetet ska bygga på ett långsiktigt och uthålligt samarbete på lokal nivå
- Det ska finnas ett tydligt syfte med samarbetet, företrädesvis affärsnytta för företag i Dalarna.
- Det ska finnas ett regionalt mervärde med att Region Dalarna går in i ett internationellt samarbete, dvs. Region Dalarna går inte in i aktiviteter/åtaganden som är mest ändamålsenliga på lokal nivå.
- Kansliet ska undersöka möjligheter till extern finansiering.

Genomförande

EU/Internationellt arbete som genomförs i Region Dalarna ska vara kopplade till våra eller medlemmarnas verksamhetsområden och de behov som finns för utveckling och omvärldsbevakning inom dessa. Årliga prioriteringar ska göras i Region Dalarnas verksamhetsplan.

Exempel på aktiviteter är:

- Transnationella EU-projekt el. projekt via ICLD (Internationellt Centrum för Lokal Demokrati)
- Europeiska och globala nätverk
- Konferenser och utbildningar med EU/internationellt deltagande
- Benchmarking/studiebesök och utbyten med aktörer utanför Sverige
- Besvara remisser och yttra oss i för Dalarna angelägna frågor som rör den framtida europeiska politiken

Ansvar för det internationella arbetet

Region Dalarnas direktion fastställer den internationella policyn. I Region Dalarna finns en funktion för att stötta internationellt arbete och vi har även del i ett representationskontor i Bryssel. Vid behov initieras specifika insatser för vissa målgrupper eller temaområden. En sammanställning finns i bilagan. Beredningen för det Gränslösa Dalarna har en samordningsfunktion som innebär att ha en överblick över de internationella aktiviteter som Region Dalarna bedriver.

Uppföljning

Uppföljning av det internationella arbetet ska integreras i rapporteringen av ordinarie verksamhet, företrädesvis via hemsidan och i den årliga verksamhetsberättelsen. Information om internationella aktiviteter syfte, mål och resultat ska finnas tillgängligt genom reserapporter el liknande. En sammanställning av Region Dalarnas internationella kontakter och aktiviteter presenteras i en bilaga till policyn och uppdateras årligen.

BILAGA

Stöd/resurser för Region Dalarnas EU/internationella arbete

Central Sweden, Bryssel

Dalarnas representationskontor i Bryssel delas med Gävleborg och Örebro län sedan hösten 1999. Medlemsavgift 2009: 1 085 280 SEK

Maria Fogelström, kontorschef

Ted Bergman, EU-handläggare

Praktikanter 2009: Johan Häggqvist från Högskolan Dalarna

www.centraweden.se

Transnationella projektkontoret

Insats för att få fler transnationella EU-projekt till Dalarna. Information, rådgivning och hjälp vid ansökningsförfarandet för projektägare i länet. Två årigt projektsamarbete mellan Region Dalarna, Teknikdalen och Samarkand 2015.

Projektperiod: mars 2009- feb 2011

Budget: 3.4 miljoner SEK, regionala utvecklingsmedel

Magnus Höög, projektledare

<http://www.regiondalarna.se/Verksamhet/Vara-projekt/Transnationellt-projektkontor/>

Internationalisering i skolan

Information och rådgivning kring EU:s program inom Livslångt lärande för att stimulera till ökat internationellt samarbete inom förskola, grundskola och gymnasium.

Projektperiod: 1/8 2007-30/6 2009

Budget: 450 000 SEK, ej utnyttjat: 121 000 SEK

Kristina Westhed Borlänge kommun, projektledare

EU/internationella frågor på Region Dalarna

Stödfunktion för internationellt arbete internt i Region Dalarna och externt t ex mot Region Dalarnas medlemmar. Ansv.tjänsteman i beredningen för det Gränslösa Dalarna, sammankallande för EU-nätverket i Dalarna mm.

Kostnad för 2009: 620 000 SEK

Åsa Ångsback, ansvarig

<http://www.regiondalarna.se/Verksamhet/Verksamhetsomraden/Internationellt-arbete/>

Sammanställning av Region Dalarnas EU/internationella samarbeten mm

Gränsregionala projekt

Namn: TRUST – Tillväxt och Regional Utveckling i Skandinavien Tillsammans

Program: Interreg IVA, delområde Inre Skandinavien, prioriterat område: ekonomisk tillväxt

Beskrivning: Ett samarbete mellan Dalarna och norska Hedmark för ökad tillväxt och regional utveckling i de båda länen Målet är att utveckla ett bra samarbete över nations- och länsgränsen mellan kommuner, näringslivet och organisationer för att profilera och förstärka gränsregionens attraktivitet och konkurrenskraft samt att öka samarbetet över länsgränsen.

Projektperiod: nov 2008- dec 2011

Budget: tot. 7.2 Miljoner för Dalarna. RD 2.1 miljoner, Länsstyrelsen 1,5 miljoner, EU-medel: 3,6 miljoner SEK.

Projektpartners: Region Dalarna, Länsstyrelsen Dalarna, Hedmarks Fylkeskommun och Fylkesmannen i Hedmark.

Kontaktperson: Carin Lilliehöök, projektledare i Dalarna

<http://www.regiondalarna.se/Verksamhet/Vara-projekt/TRUST/>

Transnationella projekt

Namn: Josefin – **J**Oint **S**mE **F**inance for **I**Nnovation

Program: Interreg IVB, Priority 1: Fostering of Innovations across the BSR (Baltic Sea Region)

Area of Support: 1.1 Support for Innovation Sources

Beskrivning: Små - och medelstora företag är mycket betydelsefulla för ökad tillväxt, utveckling och sysselsättning i Europa. Många av dessa vill etablera sig på nya marknader men har svårt att finna lämpliga finansieringslösningar för expansion. Ett av målen med projektet JOSEFIN är att förbättra tillgången på kapital för internationella affärer och samarbeten för små- och medelstora företag. Därigenom skapas möjligheter för expansion och etablering på en internationell marknad. Idag erbjuder finansinstitutioner inom EU olika möjligheter och medel. Dessa vill JOSEFIN göra tillgängliga för små- och medelstora företag för länderna runt Östersjön.

Projektpartners: Leadpartner för projektet JOSEFIN är Investitionsbank Berlin.

Svenska partners är: Stiftelsen Teknikdalen, Region Dalarna, Länsstyrelsen Dalarna och Innovationsbron AB. Övriga partners kommer från följande länder: Finland, Estland, Lettland, Litauen, Ryssland, Polen, Tyskland och Norge.

Region Dalarnas roll: Ansv. Impact Assessment, Evaluation and Policy Recommendations

Tidsperiod: jan 2009- dec 2011 (tre år)

Budget:

- Totalt 3 868 237 Euro
- Region Dalarnas ”insats”: 44 800 Euro
- Region Dalarnas medfinansiering (25 %): 11 200 Euro
- EU-medel (75 %): 33 600 Euro

Kontaktpersoner: Lennart Färje och Monika Jönsson

<http://www.teknikdalen.se/683.php>

Interregionala projekt

Namn: Padima – **P**olicy **A**gainst **D**epopulation **I**n **M**ountainous **A**reas

Program: Interreg IVC, Regional initiative project, Theme: Innovation and knowledge economy, Sub-theme: Employment, human capital and education

Beskrivning: Befolkningsminskning i landsbygdsområden är ett växande problem i EU. År 2025 förmodas 90 europeiska regioner vara på demografisk tillbakagång. Fjällregioner är särskilt utsatta ofta på grund av de speciella geografiska betingelser råder där. Detta projekt har som målsättning att ta fram policies som bidrar till att förbättra regionala strategier mot befolkningsminskning genom ett utbyte av goda exempel på hur man bibehåller och ökar befolkningen i fjällområden.

Projektpartners: Leadpartner är Teruel-regionen i Spanien och koordinatör den europeiska organisationen för fjällregioner Euromontana. Övriga är: Hedmarks och Buskeruds fylke i Norge, Irealp (Lombardiet) i Italien, Turin, Italien, UCCIMAC (motsv. Handelskammaren) i Central Massivet i Frankrike samt Region Dalarna.

Region Dalarnas roll: Huvudansvar för tema Territorial marketing tillsammans med Hedmarks fylke, dvs. varumärkesarbetet och flyttprojektet. Att göra kartläggningar och förbereda deltagande i övriga två temaseminarier i Turin och Centralmassivet. Det kommer också att finnas möjligheter till bilaterala praktikutbyten mellan regionerna. Vi förväntas delta på en kickoff i Teruel, styrgruppsmöten i Bryssel, samt en avslutningskonferens i Bryssel. Motsvarar ca 30 % tjänst under 3 år.

Tidsperiod: jan 2010- dec 2012

Budget:

- Totalt: 1 445 304 euro
- Region Dalarnas ”insats”: 166 408 Euro
- Region Dalarnas medfinans (25 %) : 41 602 Euro
- Region Dalarnas EU-medel (75 %): 124 806 Euro

Kontaktperson: Åsa Ängsback

Namn: WRC FTN - **W**omen **R**esource **C**entre – **F**ast **T**rack **N**etwork

Program: Interreg IVC, Capitalisation project, Priority 1 Innovation and the knowledge economy, subtheme: Employment, human capital and education.

Beskrivning: Projektets främsta syfte är att skapa förutsättningar för fler och bättre jobb för kvinnor, minska könssegregeringen på arbetsmarknaden och inom utbildning. I projektet ska regionala partnerskap bildas och kunskaps- och erfarenhetsutbyte genomföras mellan de deltagande länderna. Utifrån goda exempel på insatser ska regionala handlingsplaner utformas så att jämställdhets- och genusperspektiven i arbetet med strukturfonder och regionala program utvecklas.

Projektpartners: Älvdalens kommun, lead partner, NRC (Nationellt resurscentrum för kvinnor), Region Gävleborg och Region Dalarna. Övriga partners är från Edinburgh – Storbritannien, Evora/Alentejo (Portugal), Venedig- Italien, Thessaloniki/Makedonien- Grekland, Leborg/Pommern/Gryfice – Polen, Österbotten/Helsingfors – Finland samt Plovdiv i Bulgarien.

Region Dalarnas roll: Att ansvara för regional koordinering i Dalarna samt delta med experter och beslutsfattare vid transnationella möten. Planera och genomföra rundabordssamtal med beslutsfattare och arrangera nationella spridningsseminarier. Motsv. 100 % tjänst på under 2 år.

Tidsperiod: okt 2009-sept 2011

Budget: Totalt: 2 356 378 Euro
Region Dalarnas ”insats” 97 880 Euro
Region Dalarnas medfinans (25 %): 24 470 Euro
Region Dalarnas EU-medel (75 %) 73 410 Euro

Kontaktpersoner: Sara Markus, W7 Älvdalens kommun, Åsa Ängsback

Internationellt samarbete

Hubei/Kina

I november 2008 undertecknades en avsiktsförklaring mellan Dalarna och Hubeiprovinnsen i Kina och av ordf. Anders Ahlgren och guvernör Mr Li Hong Zhong mot bakgrund av ett flerårigt allt tätare samarbete mellan Borlänge och Hubeis residensstad Wuhan.

Besök i Hubei (Wuhan och Xiangfan) maj 09 (Åsa Ängsback tillsammans med en delegation från Borlänge kommun)

Besök från Wuhan, en vice guvernör maj 09 (vice ordf. Alf Johansson, Mikael Rosén, vice guvernör Mr. Duan Lunyi)

Deltagande i Norway-Hubei week sep 09 (ordf. Gränslösa Jan Wiklund, viceguvernör Mrs. Zhang Daili)

Besök från Hubei Provincial Governments Foreign Affairs Office sep 09 (tjänstemannanivå, Göran Carlsson, Mr Hou Jiwen)

Regionalt samarbete/Mål 2 med internationella aktiviteter

Flytta till Dalarna

Regionalt utvecklingsprojekt som syftar till att få fler människor att flytta till Dalarna.

En del av projektets aktiviteter har skett i Holland för att marknadsföra Dalarna i syfte att locka holländare till Dalarna. Exempelvis mässor i Utrecht. Andra utländska marknader kan bli aktuella framöver.

Kontaktperson: Heléne Persson Grafman, projektledare

<http://www.regiondalarna.se/Verksamhet/Vara-projekt/Flytta-till-Dalarna/>

Deltagande i EU/internationella konferenser

TCI Jväs kylä 12-16 okt 2009 - Klusterexperter från hela världen samlades under temat ”Learning clusters” inom ramen för TCI, ett internationellt nätverk för klusterutveckling. Slimprojektet (klusterinitiativen Destination Dalarna, Triple Steelix, Dalabit samt klustren i Värmland och Gävleborg) deltog. Jörgen Elbe, Högskolan, presenterade Destination Dalarna och dess framväxt och Monika Jönsson berättade om hur jämställdhetsarbete kan bidra till företagens ekonomiska tillväxt. <http://www.clusters2009.com/>

Assembly of European Regions: Landstinget ställer genom sitt medlemskap en plats till Region Dalarnas förfogande i AER:s kommitté 1 för regionala utvecklingsfrågor. Birgitta Sacrédeus och Magnus Höög deltar i samarbetet.

<http://www.aer.eu/>

Central Swedens 10-års jubileum i Bryssel i juni 2009, Anders Ahlgren, Göran Carlsson o Magnus Höög deltog.

Nominering till europeiskt pris – EPSA 2009

Den 4-6 november 2009 åkte representanter för Region Dalarna och projektet Flytta till Dalarna till Maastricht för att delta i utdelningen av European Public Sector Award, EPSA 2009. (Heléne Grafman Persson, Helena Hanno Enochsson, Göran Carlsson)

Projektet var en av fem nominerade i klassen New Forms of Partnership Working. Alla nominerade projekt tilldelades ett Best Practice Certificate. Tävligen är till för att premiera bra och effektiv offentlig verksamhet som ger resultat. Projektet höll en workshop där tillfälle gavs att presentera Dalarna och det arbete som bedrivs för att öka inflyttningen till Dalarna. Flytta till Dalarna är det enda svenska projekt som blev nominerat. Ursprungligen anmäldes ca 400 projekt till tävligen, varav fyra svenska. 20 projekt blev nominerade i 4 kategorier. ”Flytta” kom trea.

<http://www.epsa2009.eu/>

Remisser och yttranden ang. EU frågor

2008:

- Lissabonfördraget
- Östersjöstrategin
- Europeiska kommissionens grönbok kring territoriell sammanhållning
- Europeiska kommissionens öppna samråd om strukturfonderna +2014

2009:

- Vattenförvaltning enligt EU:s vattendirektiv

Ungdomsaktiviteter

- En arbetsgrupp har bildats kopplat till Ung kraft med ungdomssamordnare från sju av Dalarnas kommuner. Syftet med gruppen är att vara drivkraft i arbetet med att öka regionens kommuners kunskap kring framförallt EU:s ungdomsprogram.
- Ungdomsstyrelsen genomförde en informationsdag kring Ung och aktiv i Europa, Falun, sept. -08
- Ungdomsrepresentant på AER:s Ungdomsnätverksmöte i Wiesbaden, nov -08
- Representant på europeiskt kontaktmöte, Maastricht, nov -08
- Representant på europeiskt kontaktmöte, Schweiz, feb -09
- Representanter på europeiska workshopen Youth influence at local level, Jönköping, mars -09
- Ungdomsrepresentanter på AER:s Summerschool, Valencia, aug -09
- Vård för Ungdomsstyrelsens PLUS-utbildning, grundutbildning i Ung och aktiv i Europa, Borlänge, okt -09
- Deltagande i AER:s tävling ”The most youth friendly European region”
- Ung Kraft inbjuden att delta på träff med svenska Eurodesk-nätverket, nov -09
- Ungdomsrepresentanter på AER:s Ungdomsnätverksmöte, Paris, dec -09
- Region Dalarna kommer eventuellt att bli medlem i Euro Desk, vilket är ett europeiskt nätverk som informerar om ungdomars möjligheter till studier, arbete och volontärtjänst. Euro Desk har 900 kontaktpunkter i 30 länder. 19 av dessa finns i Sverige.

Besöksnäringen – Destination Dalarna

Samarbete med Visit Sweden

- B2B Tyskland, Holland och Ryssland
- Internationella workshops

Visningsresor för agenter och journalister

Medlemskap i TCI, dvs. en internationell klusterorganisation.

Dalarna.se – turism och flytta till., språkversioner på engelska, tyska o holländska

Annonsering

- Sverigekataloger via Visit Sweden (Ty, Nl Gb, Ryssland)
- SCR (Sveriges Campingvägares Riksförbund)

Säljmaterial, t ex Dalakartor (Eng, Ty, Fr)